

MSB:s åtgärder 2024 inom olycksförebyggande och räddningstjänst

Följande åtgärder planerar MSB för under året som riktar sig till er inom de kommunala räddningstjänstorganisationerna. Åtgärderna görs främst utifrån lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, men även andra regleringar inom verksamhetsområdet skydd mot olyckor. De åtgärder som är årligt återkommande tas inte upp här, inte heller åtgärder inom cybersäkerhet, kontinuitetshantering med mera, som riktar sig mer generellt till olika aktörer.

Styrning, uppföljning och tillsyn

- **Personalförsörjning** – vägledning om hur kommunen kan arbeta avseende deltidbrandmän och kommunikativt stöd som kan användas av räddningstjänstorganisationerna.
- **Metodstöd för värderingssteget** – utveckling av hur riskerna i en kommun kan omsättas till räddningstjänstverksamhet.
- **Handbok om dokumentation och undersökning av olyckor** – kompletterar och förtydligar föreskrifter i ämnet.
- **Insatsstatistiken blir åter sökbar** – ett nytt presentationsverktyg på msb.se (som ersätter Ida).
- **Tillsyn av kommunerna enligt LSO** – fortsatt uppföljning av pågående ärenden, däribland särskilt fokus på ledningssystem och påbörjan av tillsyn av förmåga till räddningsinsats.
- **Studie om hur allmänheten uppfattar kommunal räddningstjänst** – med tonvikt på utsatta områden, i samarbete med Mälardalens universitet.
- **Räddningstjänsterna på Stockholm Pride 2024** – arrangera aktiviteter tillsammans med räddningstjänstorganisationerna i Stockholms län.

Räddningstjänst

- **Samverkan och ledning i hela hotskalan inom statlig och kommunal räddningstjänstverksamhet** – bland annat kommer MSB konkretisera hur ledning under höjd beredskap kan se ut.
- **Räddningstjänst under höjd beredskap** – under året kommer vi stärka kommunernas planeringsförmåga inför höjd beredskap samt förmågan att kunna vidareutbilda egen personal i de tillkommande uppgifterna.
- **Stödja utvecklingen av räddningstjänsten genom kompetens- och utvecklingscentrum** – tillsammans med räddningstjänsten utveckla arbetet med respons i tidigt skede och säkerhet på skadeplats.
- **Stödja och vägleda när det gäller hantering av kontaminerat släckvatten och hantering av brandövningsplatser som är förorenade med PFAS** – löpande tillsammans med Naturvårdsverket enligt MSB:s regleringsbrev.
- **Revidera och tillgänglighetsanpassa vägledningar om litiumjonbatterier och solceller**
- **Producera videoserien 90-sekunder** – 16 reportage under året.
- **Reviderad riskbild kopplat till nationella strategin för oljeskadeskydd** – riskbilden från 2021 uppdateras, vilken är lämplig att ta hänsyn till bland annat i framtagande av kommunala handlingsprogram.
- **Påbörja arbetet med en nationell beredskapsplan för oljeolyckor till sjöss** – inom ramen för Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO).
- **Den årliga oljeskadeskyddskonferensen arrangeras** – detta år i november.
- **Statlig ersättning vid omfattande räddningsinsatser** – nytt allmänt råd för kommuner med uppdaterad schablonmetod som ska underlätta handläggning.

Olycks- förebyggande

- Uppdatera och tillgängliggöra foldrar och anslag om stärkt brandskydd
- Tillgängliggöra utbildnings- och informationsmaterial om tillsyn – för personal inom räddningstjänstorganisationerna, MSB:s skolverksamhet med flera under hösten.
- Vägledning om suicidprevention – stöd för hur arbete med suicidfrågan ur ett räddningstjänstperspektiv kan ske.
- Regelgivning vätgas – vidareutveckling av föreskrifter, allmänna råd och tillhörande handbok avseende hantering av vätgas. Föreskriften är planerad att träda ikraft vid årsskiftet 2024/2025. Förslag på remiss går ut under andra kvartalet, med önskemål om svar från räddningstjänstorganisationerna.
- Regelgivning inom explosiva ämnen – arbetet fortsätter med att utveckla föreskrifter, allmänna råd kring framförallt LBE.
- Råd och stöd i tillstånds- och tillsynsärenden om brandfarlig vara samt inom explosiva ämnen – sker löpande.
- Regeringsuppdrag om sprängämnessäkerhet – utveckling av den kommunala tillsynen.
- Skapa ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor

Utbildning

- Repetitionsutbildning av 300 civilpliktiga – efter så kallad annan utredning och direktinskrivning.
- Kursen Larm- och ledningsbefäl – utveckling och genomförande för första gången hösten 2024.
- Översyn av SMO-utbildningen – inledande arbete under året med att sätta ramarna för det översynsarbete som är planerat till 2025. I arbetet kommer referensgrupper med företrädare för kommunal räddningstjänst involveras.
- Reviderad Grib öppnas för anmälan – efter sommaren öppnar anmälan för den reviderade Grib, och första kurserna genomförs i början av 2025.
- Utveckling av kurser i lärande från olyckor och insatser – AAR-instruktörsutbildning och stöd till framtagande av utbildningen Organisatoriskt lärande på Karlstads universitet.
- Utbildningar inom området jämställdhet och mångfald – Gender Coach och Handledarutbildning likabehandling genomförs.
- Fortbildningstjänsten, nya webbkurser med tillhörande övningsupplägg – första kvartalet 2024 publiceras ett flertal nya kurser.

Exempel på planerade kurser i Fortbildningstjänsten:

- Räddningsledningssystem – att leda kommunal räddningstjänstverksamhet
- Brandteori
- Brandgasventilation
- Skogsbrand – reviderad
- Litiumjonbatterier
- Akut omhändertagande av barn
- Tung räddning vid trafikolycka
- Urban sök och räddning
- Ras, skred och slamströmmar
- Arbete på spårområde

I arbetet kommer företrädare för kommunal räddningstjänst involveras. Delar inom RUHB anpassas för integrering i en reviderad Grib.